

Kehitysjärjestöjen kannanotto 12.6.2024: VGK-tuki tulee avata tälläkin vaalikaudella

Hallitus ilmoitti 10.6., että kansalaisjärjestöjen viestintä- ja globaalikasvatustuki (VGK) lakkautetaan vaalikauden ajaksi. **Kyseessä on erittäin kielteinen päätös, joka tulisi perua.** Voimaan jäädessään päätös olisi isku vasten tuloksellista työtä, jota järjestöt ovat saaneet aikaiseksi globaalikasvatuksessa, kehitysviestinnässä ja yritys vastuutyössä. Lisäksi se olisi jälleen yksi tapa, jolla hallitus kaventaa kansalaisyhteiskunnan moninaisuutta.

VGK-tuen tavoitteena on lisätä suomalaisten tietoisuutta kehityskysymyksistä ja kannustaa heitä kantamaan vastuuta yhteisestä tulevaisuudesta. **Tämä tavoite on edelleen tärkeä** – jopa päivä päivältä tärkeämpi, kun kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on jääty jälke¹.

VGK-toimet toteuttavat Suomen kansainvälisiä velvoitteita. Järjestöjen kehitysviestintä, globaalikasvatus ja yritys vastuutyö ovat tukeneet Suomen kehityspolitiikkaa ja YK:n Agenda2030-toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamista.

VGK-tuella on tehty laadukkaita yritys vastuuhankkeita, viestitty suomalaisille kestävyyskysymyksistä ja toteutettu globaali-, rauhan- ja kestävä kehityksen kasvatusta. **Tukimuoto on ulkoisesti arvioitu tehokkaaksi ja tarpeelliseksi²** vuonna 2020. Ulkoministeriö sitoutui vastineessaan tuen pitkäjänteiseen kehittämiseen. VGK-tuki on ollut erittäin tärkeä erityisesti pienille ja keskisuurille järjestöille. Tuen lakkauttaminen vaalikauden ajaksi tulee merkitsemään monen järjestön toiminnan lakkautumista.

VGK-tuella edistetään **hallitusohjelman tavoitteita** suomalaisten aktiivisen kansalaisuuden, osallisuuden ja demokratian vahvistamisesta sekä tuetaan erityisesti nuorten hyvinvointia, mielekäästä vapaa-ajan toimintaa ja osallisuuden vahvistamista. Ulkoministeriön tiedotteessa 10.6.2024 todetaan, että kansalaisjärjestöillä on tärkeä rooli Suomen kehitysyhteistyön tavoitteiden toteuttamisessa. Päätös VGK-tuen lakkauttamisesta on vakavassa ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa.

Myös Suomen perus- ja lukio-opetuksen **opetussuunnitelmissa** painottuu globaalikasvatus ja kestävä kehitys. Niissä painotetaan lisäksi aktiivista kansalaisuutta ja tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa. VGK-tukea saavat järjestöt ovat olleet merkittävä yhteistyötaho oppilaitoksille ja tuki opettajille näiden opetussuunnitelman sisältöjen ja tavoitteiden toimeenpanossa.

Tuen lakkautus on **poliittinen valinta**, ei budjettiperusteinen: kehysriihipäätösten mukaisesti rahaa tuen avaamiseen olisi ollut. Tuen lakkauttaminen tarkoittaa monille **järjestöille toiminnan**

---

¹ YK (2023) The Sustainable Development Goals Report 2023: Special Edition. Verkkoviite: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/> viitattu 10.6.2024.

² Ulkoministeriö (2020) VGK-tuen evaluointi. Verkkoviite: https://um.fi/julkaisut/-/asset_publisher/TVOLgBmLyZvu/content/vgk-tuen-evaluointi/384998. Viitattu: 10.6.2024.

lopettamista. Toimintojen käynnistäminen uudelleen on hankalaa, sillä rahoituksen katkeamisen vuoksi menetetään osaava henkilökunta ja vakiintuneet yhteistyökumppanit.

Päätös lakkauttaa VGK-tuki ei lisää järjestöjen edellytyksiä tehdä kansainvälistä työtä, vaan kaventaa toimintaa ja vähentää mahdollisuuksia hakea kansainvälisiä rahoituksia. Lakkautus noudattaa hallituksen **ikävää linjaa lakkauttaa kansalaisjärjestöjen pienemmät tukimuodot.**

Kansalaisyhteiskunnan tila on heikentynyt nykyisen hallituksen kaudella, mikä kaventaa demokratiaa.

Suosituksemme hallitukselle: avatkaa VGK-tuki.

Hallitusohjelman tavoitteita aktiivisesta kansalaisuudesta ja demokratiasta on syytä noudattaa avaamalla VGK-tuen hakukierros. Samalla vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan tilaa. UM:llä on pitkä osaaminen tukimuodon hallinnasta ja valmiudet avata tuki.

Allekirjoittajat:

Suomalaiset kehitysjärjestöt – Fingo ry

Ajatus- ja toimintapaja Creatura

Attac ry

Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry

CISV HELSINKI – CISV HELSINGFORS RY

CRASH - Coalition for Research and Action for Social Justice and Human Dignity ry

Eettisen kaupan puolesta ry

Fida International

Filantropia ry

Finnish Special Education in Africa ry

FinnWID - Naiset kehitystyössä ry

Finnwatch ry

Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr.

Helsingin Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys ry

Interpedia ry

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Kansainvälinen Solidaarisuussäätiö

Kansainvälinen solidaarisuustyö (KV-solid)

Kansainvälinen vapaaehtoistyö ry

Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS (sr.)
Kehitysvammayhdistys Pääskyt
Kehitysvammaliitto ry
Kirkon Ulkomaanapu Sr
Kynnys ry
Liana ry
Liikunnan Kehitysyhteistyö Liike
Lääkärin sosiaalinen vastuu ry
Maailma.net ry.
Maailman musiikin keskus ry
Marttaliitto
Mifuko Trust ry
Nuorten akatemia ry
Opettajat ilman rajoja -verkosto
Opettajien Lähetysliitto ry
Pelastakaa lapset ry
Plan International Suomi
Rauhanjärjestö Sadankomitea
Rauhankasvatusinstituutti ry
Reilu kauppa ry
SaferGlobe ry
Seta ry
Siemenpuu-säätiö sr
Sosiaali-, terveys- ja kasvatustalan ammattiliitto Tehy
Spartacus-säätiö
Suomen ammattiliittojen solidaarisuuskeskus SASK
Suomen Caritas ry
Suomen Lähetysseura ry
Suomen NMKY:n liitto
Suomen Rauhanliitto - Finlands Fredsförbund ry

Lintulahdenkuja 10 (2. krs) | 00500 Helsinki | info@fingo.fi | fingo.fi

Jotta maailma olisi reilumpi. Ihan kaikille.

Suomen Somalia-verkosto ry
Suomen UNICEF
Suomen World Vision
Suomen YK-liitto - Finlands FN-förbund ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Suomi-Namibia-Seura ry
Suomi-Nicaragua-seura ry
Taksvärkki ry
Turvapaikanhakijoiden tuki ry
Vammaiskumppanuus ry
Viestintä ja kehitys -säätiö
Väestöliitto ry
WaterFinns ry
WWF Suomi

Liite: Mitä vgk-tuella saavutetaan – esimerkkejä

- Vuoden 2020 aikana hankkeissa tavoitettiin suoraan jopa noin 160 000, epäsuoraan jopa miljoonia (laajasti eri ryhmiä ympäri Suomen). Viestinnällisissä hankkeissa on onnistuneen mediayhteistyön kautta tavoitettu varsin suuria yleisöjä.
- Oppilaitosyhteistyön ja kouluvierailujen kautta kymmenet tuhannet lapset ja nuoret eri puolilta Suomea ovat oppineet globaalikasvatuksen aiheista ja keinoista toimia aktiivisina kansalaisina.
- Tuhannet opettajat ja kasvatustieteen opiskelijat ovat saaneet koulutusta ja konkreettisia työvälineitä. Suomen globaalikasvatusosaaminen ja järjestöjen toteuttama koulutustoiminta on saanut myös kansainvälistä huomiota.
- Yli tuhat toimittajaa ja media-alan opiskelijaa on saanut lisää tietoa kestävästä kehityksestä ja globaaleista oikeudenmukaisuuskysymyksistä. Koulutusten ja verkkokurssien seurauksena media-alan ammattilaiset ja opiskelijat ovat oppineet välineitä tarkastella median käyttämää valtaa ja taustoittaa maailmanlaajuisten haasteiden juurisyitä.
- Sadat suomalaiset yritysjohtajat ja työntekijät ovat saaneet koulutusta ja tiedotusta kestävästä kehityksestä, ihmisoikeuksista ja veroraportoinnista, minkä seurauksena useat yritykset ovat tehneet konkreettisia suunnitelmia ja korjaustoimenpiteitä vastuullisemman yritystoiminnan edistämiseksi. Vastuullisuus on korostuvissa määrin myös kilpailuetu suomalaisille yrityksille.